

PŘÍRUČKA PRO OCHRANU OBYVATEL V PŘÍPADĚ RADIAČNÍ HAVÁRIE JE DUKOVANY PRO OBDOBÍ 2016-2017

VÁŽENÍ OBČANÉ,

tato informační příručka je určena pro vás, obyvatele trvale žijící a trvale pracující v zóně havarijního plánování JE Dukovany a slouží k zajištění vaší připravenosti pro případ radiační havárie.

Seznamte se laskavě s obsahem této příručky a nebude-li vám něco z příručky jasné, příp. nenajdete-li v ní odpovědi na všechny otázky, které vás v této souvislosti napadají, obraťte se na Informační centrum Jaderné elektrárny Dukovany, které vám podá doplňující informace.

SPOJENÍ NA INFORMAČNÍ CENTRUM JE DUKOVANY:

telefon: 561 105 519, 561 102 992

fax: 561 104 970

e-mail: infocentrum.edu@cez.cz

www.cez.cz, www.aktivnizona.cz

Otevřeno je každý den, včetně státních svátků, po - ne od 9.00 do 16.00 hodin (s výjimkou prvního pondělí v měsíci, pondělí velikonočního, 24. 12., 25. 12., 26. 12. a 1. 1.). V období letních prázdnin je provozní doba prodloužena od 9.00 do 17.00 hodin.

ZÁSADY POUŽITÍ TÉTO PŘÍRUČKY

Příručku mějte na dostupném a zapamatovatelném místě tak, abyste ji mohli kdykoliv najít. Věnujte pozornost formulářům, které jsou na konci příručky, seznamte se s nimi a v případě potřeby je pečlivě vyplňte.

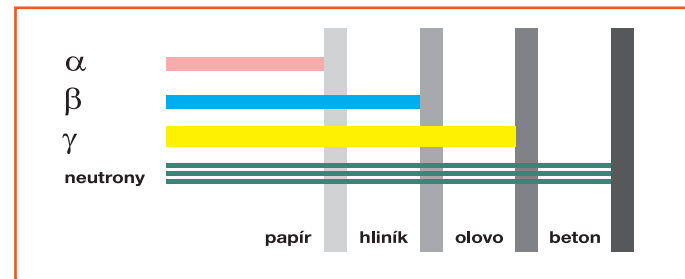
Při mimořádné události budete varováni spuštěním kolísavého tónu sirén po dobu 140 sekund, který bude 3x opakován v třiminutových intervalech. Následně budou odvysílány na televizních stanicích ČT 1, ČT 24 a na rozhlasových stanicích (Český rozhlas Radiožurnál FM 90,7 MHz - region Jihlava, FM 95,1 MHz - region Brno, FM 101,2 MHz - region Znojmo) varovné relace o vzniku mimořádné události na jaderné elektrárně s informacemi a pokyny pro obyvatelstvo.

Po vyhlášení mimořádné události v hromadných sdělovacích prostředcích jednejte uvážlivě a v souladu s informacemi obsaženými v této příručce. Řiďte se pokyny orgánů krizového řízení a orgánů místní samosprávy, které obdržíte prostřednictvím rozhlasového nebo televizního vysílání, místních hlášení nebo jiných místně dostupných prostředků.

CO JE TO RADIOAKTIVITA A JAK NA NÁS PŮSOBÍ?

Radioaktivita je přirozená schopnost některých látek (přírodních i umělých) samovolně se přeměňovat (rozpadat se). Při této přeměně radioaktivní látky vysílají neviditelné záření, které má schopnost pronikat hmotou, tedy i lidským organismem. Některé druhy záření jsou velmi málo pronikavé a k jejich záchytu stačí například tenká vrstva papíru. Jiné jsou však tak pronikavé, že na jejich pohlcení je nutná silná vrstva těžkých materiálů, například olova nebo betonu.

Radioaktivní záření, nazývané také ionizující záření, může za určitých podmínek nepříznivě působit na lidský organismus. Nejlepší ochranou je snížení kontaktu ionizujícího záření s lidským organismem.

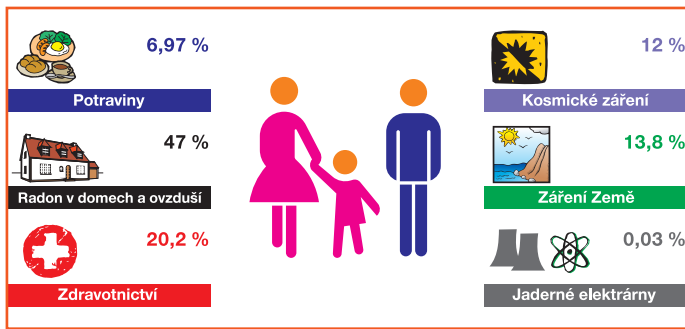
Průnik záření různými druhy materiálů

Ionizující záření se vyskytuje všude kolem nás již od vzniku naší planety nezávisle na existenci člověka. Dávka záření je však taková, že lidskému organismu neškodí. K přírodním zdrojům ionizujícího záření patří kosmické záření a záření radioaktivních prvků obsažených v zemské kůře, ale i přírodní radioaktivní látky v nás samých. Mezi umělé zdroje ionizujícího záření patří zdroje ionizujícího záření využívaného ve zdravotnictví, v průmyslu včetně jaderných zařízení, ve vědě, výzkumu a dále radionuklidy nacházející se v životním prostředí po havárii jaderné elektrárny Černobyl a po zkouškách jaderných zbraní. Je nutno podotknout, že kromě lékařského ozáření se ostatní umělé zdroje na ozáření člověka podílí minimálně.

Přeměna radioaktivních látek může trvat zlomky sekund, ale také až tisíce let. Intenzitu radioaktivity - aktivitu, vyjadřuje počet přeměn (rozpadů) radioaktivní látky za sekundu. Jednotkou aktivity je Becquerel (Bq).

aktivita 1 Bq = 1 přeměna (rozpad) za 1 sekundu

Živá hmota může být ionizujícím zářením poškozena, přičemž míra poškození závisí především na obdržené dávce záření.

Příspěvky různých zdrojů na ozáření člověka

PRINCIP FUNGOVÁNÍ JADERNÉ ELEKTRÁRNY

Jaderná elektrárna využívá přeměnu tepelné energie získané štěpením jaderného paliva v reaktoru k výrobě elektrické energie.

Celý proces vzniku tepla, výroby páry pro pohon turbíny a ochlazování páry po průchodu turbínou se uskutečňuje ve třech navzájem oddělených okruzích.

První - primární (jaderný) okruh tvoří reaktor (je zdrojem tepla), cirkulační čerpadla, (čerpají vodu z reaktoru do parogenerátorů), parogenerátory (hermeticky oddělují primární a sekundární okruh).

Hlavní funkcí primárního okruhu je odvedení tepla vznikajícího v reaktoru při štěpení jaderného paliva a jeho předání sekundárnímu okruhu prostřednictvím parogenerátorů, tj. tepelných výměníků, ve kterých se tvoří pára.

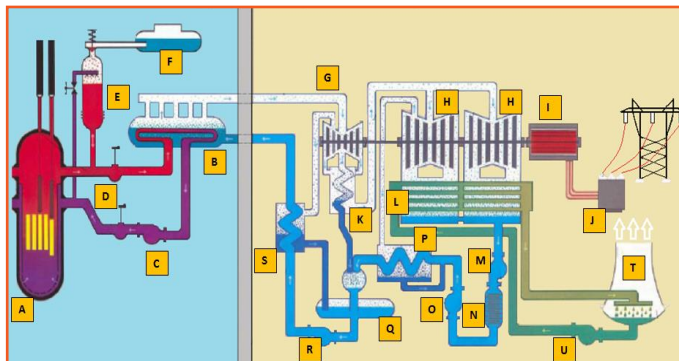

Schéma jaderné elektrárny

Primární okruh:

A. reaktor, B. parogenerátor, C. hlavní cirkulační čerpadlo, D. hlavní uzavírací armatury, E. kompenzátor objemu, F. barbotážní nádrž

Sekundární okruh:

G. vysokotlaký díl turbíny, H. nízkotlaký díl turbíny, I. generátor, J. transformátor, K. separátor přihříváč, L. kondenzátor, M. kondenzátní čerpadlo 1. stupně, N. bloková úpravná vody, O. kondenzační čerpadlo 2. stupně, P. ohříváč nízkotlaké regenerace, Q. napájecí nádrž, R. napájecí čerpadlo, S. ohříváč vysokotlaké regenerace

Terciární okruh:

T. chladicí věž, U. čerpadla cirkulační chladicí vody

Druhý - sekundární (nejaderný) okruh tvoří parovody, turbína s generátorem elektrického proudu, kondenzátory páry a pomocnými okruhy.

Funkcí sekundárního okruhu je využít páru vzniklou v parogenerátorech k roztžení lopatek turbíny. Turbína roztáčí generátor, který vyrábí elektrickou energii.

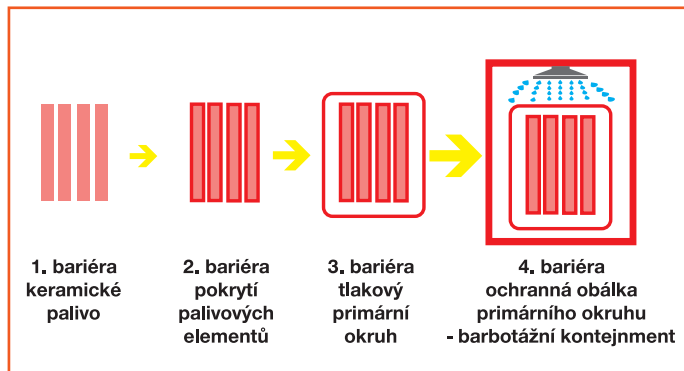
Třetí - terciární (nejaderný) okruh chladicí vody odvádí zbytkové teplo z kondenzátorů turbíny do chladících věží.

Hlavní funkcí tohoto okruhu je zpětná kondenzace páry prošlé turbínou na vodu.

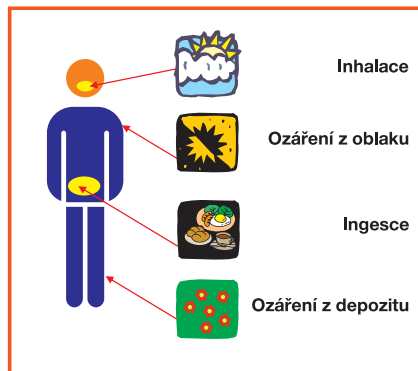
BEZPEČNOST JADERNÉ ELEKTRÁRNY

Základním principem bezpečnosti jaderné elektrárny je zajištění neporušenosti ochranných bariér, které brání úniku radioaktivních látek obsažených v jaderném palivu do okolního životního prostředí.

Při možných poruchách provozu elektrárny chrání tyto bariéry bezpečnostní systémy, které jsou zálohovány a které jsou do provozu uváděny automaticky. I v případě havárie jsou radioaktivní látky zadrženy v prostoru ochranné obálky. Pravděpodobnost, že by přitom současně nastala i porucha ochranné obálky je velmi malá. Pokud by však k takové málo pravděpodobné poruše přesto došlo, použijí se pro zabezpečení ochrany obyvatelstva v okolí jaderné elektrárny ochranná opatření popsaná také v této příručce.

Principiální schéma ochranných bariér jaderné elektrárny

Možné cesty ozáření

MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST S MOŽNOSTÍ ÚNIKU RADIOAKTIVNÍCH LÁTEK DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (RADIČNÍ HAVÁRIE)

Pojem radiační havárie vyjadřuje skutečnost, že v jaderné elektrárně došlo k současnému poškození více ochranných bariér. V této situaci lze předpokládat možnost úniku radioaktivních látek z jaderné elektrárny do životního prostředí, který vyžaduje provedení opatření na ochranu obyvatelstva. Vyhlašovaná neodkladná ochranná opatření jsou ukrytí, jódová profylaxe a evakuace.

Radioaktivní látky mohou být ve formě plynů nebo aerosolů odnášeny větrem do okolí jaderné elektrárny. Následně se mohou usazovat na budovách, půdě, rostlinách, případně lidské pokožce nebo našich oděvech a v životním prostředí obecně. Tento proces nazýváme kontaminací.

Do lidského organismu se radioaktivní látky mohou dostat vdechnutím (tzv. inhalací) nebo konzumací kontaminovaných tekutin a potravin (tzv. ingescí) a způsobovat tak vnitřní (interní) ozáření. Radioaktivní látky usazené na povrchu terénu mohou způsobit vnější (externí) ozáření osob (tzv. ozáření z deponitu).

Jakým způsobem a v jaké koncentraci se budou radioaktivní látky šířit mimo jadernou elektrárnu je především ovlivněno:

- vlastním průběhem radiační havárie
- počasím v okamžiku radiační havárie a v období těsně po ní

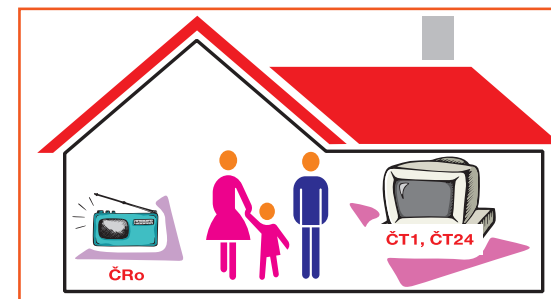
Zjednodušeně však můžeme říci, že koncentrace radioaktivních látek a tím i míra ohrožení obyvatelstva radioaktivními látkami klesá s rostoucí vzdáleností od zdroje a časem od ukončení úniku radioaktivních látek.

OCHRANA PŘED IONIZUJÍCÍM ZÁŘENÍM

Základem všech opatření ochrany osob před účinky ionizujícího záření je omezení kontaktu člověka se zářením.

Účinným a nejdůležitějším způsobem ochrany obyvatelstva před radioaktivními látkami je **ukrytí**. Již pouhým pobytem v budovách se zavřenými okny a dveřmi se podstatně omezí účinky radioaktivního záření. Nejlepší ochranu před účinky radioaktivních látek poskytují uzavřené, zděné prostory.

Významným opatřením je také **jódová profylaxe**. Jednou z látek unikajících při radiační havárii jaderných zařízení je radioaktivní jód. Jód má tendenci shromažďovat se ve štítné žláze člověka. Aby se předešlo hromadění radioaktivního jódu ve štítné žláze a následnému poškození zdraví, užívají se tablety s jódem neradioaktivním ve formě,

Ukrytí v domech

jodidu draselného (KI), který nasatí štítnou žlázu a zabrání ukládání jódu radioaktivního. Správné načasování požití tablety jodidu draselného zajistí plné nasycení štítné žlázy neradioaktivním jódem, zabrání hromadění radioaktivního jódu a tím poškození štítné žlázy.

Tablety použijte pouze na základě pokynů v televizním nebo rozhlasovém vysílání, případně podle pokynů orgánů krizového řízení, nikoliv bezprostředně po zaznění sirén! V části „Jódová profylaxe“ naleznete podrobnější informace.

VAROVÁNÍ OBYVATELSTVA

Varování obyvatelstva v zóně havarijního plánování je při radiační havárii jedním z prvořadých opatření. Účelem varování je zajistit, aby dle následujících pokynů obyvatelstvo přijalo neodkladná ochranná opatření ke snížení působení uniklých radioaktivních látek na minimum.

V České republice je zaveden jednotný varovný signál VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA. Tento signál je vyhlášen kolísavým tónem sirény po dobu 140 sekund a může být vyslán 3x po sobě v třiminutových intervalech. Varovný signál sirén vás může zastihnout doma, na pracovišti, ve městě nebo v přírodě. **Varovný signál je pro vás vždy pouze pokynem k získání dalších informací o příčině vyhlášení tohoto signálu.**

Odvysílání varovného signálu značí obecné nebezpečí. O jaké nebezpečí skutečně jde (záplavy, živelné pohromy, radiační havárie, atd.) a o způsobu ochrany obyvatelstva včetně případného použití ochranných prostředků, budete bezprostředně informováni prostřednictvím rozhlasu a televize, místním rozhlasem, vozidly složek integrovaného záchranného systému nebo jiným místně dostupným způsobem.

Zvuk sirén je pro vás pokynem k ukrytí a zapnutí rozhlasového nebo televizního přijímače na níže uvedených kanálech, kde v opakovaných několikaminutových rozhlasových a televizních relacích obdržíte nezbytné informace a pokyny k provedení neodkladných ochranných opatření.

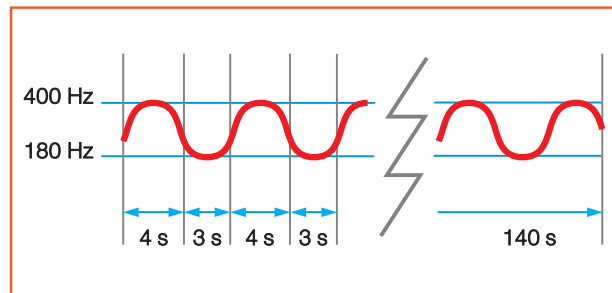
Ve vlastním zájmu se řiďte pokyny, které vám budou sděleny.

Zapněte rádio a nalad'te stanici:

- Český rozhlas Radiožurnál - 90,7 MHz FM (region Jihlava), 95,1 MHz FM (region Brno), 101,2 MHz FM (region Znojmo)

nebo

- zapněte televizi a sledujte kanál ČT 1 nebo ČT 24.

Grafické znázornění signálu „Všeobecná výstraha“

JAKÁ OPATŘENÍ MOHOU BÝT PRO VAŠI OCHRANU PŘIJATA?

Ochrana obyvatelstva je v případě vzniku radiační havárie neúčinněji zajišťována prostřednictvím následujících, tzv. neodkladných ochranných opatření:

- ukrytí
- jódová profylaxe
- evakuace

Ochranná opatření ukrytí, jódová profylaxe jsou vyhlášená zpravidla na celém území zóny havarijního plánování současně (zóna havarijního plánování JE Dukovany je znázorněna na konci této příručky). Ukrytí se plánuje na nezbytně nutnou dobu, nejvýše 2 dny.

Příprava na evakuaci - je plánována a v rámci úvodního varování vyhlášená pouze pro vnitřní část zóny havarijního plánování o poloměru 10 km. Skutečný rozsah evakuace závisí na rozhodnutí orgánu krizového řízení vydaného na základě doporučení Státního úřadu pro jadernou bezpečnost s přihlédnutím k aktuálním meteorologickým a dalším souvisejícím podmínkám.

O přijetí jednotlivých opatření budou rozhodovat týmy odborníků v souladu s předpokládanou a později se skutečně zjištěnou radiační situací na základě výsledků měření. Na vyhlášená opatření reagujte rozvázně a klidně, ale plište je bez zbytečných prodlev.

UKRYTÍ

DOMA

Jestliže se v době vyhlášení úkrytí nacházíte doma, doporučujeme vám dodržovat následující opatření:

- **Zachovejte** klid.
- **Shromážděte** všechny přítomné ve vhodné místnosti s možností poslechu televizního nebo rozhlasového vysílání. Přístup k pokynům sdělovaných prostřednictvím televizních nebo rozhlasových kanálů nesmí být omezen, protože je stejně důležitý jako ochranné opatření úkrytí.
- **Zapněte** televizi nebo rozhlas na určených kanálech, na kterých vám budou sdělovány pokyny pro vaši další činnost. Tam, kde máte v obcích místní rozhlas nebo kabelovou televizi, sledujte pokyny, které bude jejich prostřednictvím vydávat obecní úřad.
- **Vypněte** ventilační a klimatizační zařízení a uzavřete větrací otvory (v koupelnách, na WC, ve spížích apod.).
- **Uhaste (vypněte)** všechna zařízení na spalování paliv.
- **Uzavřete** hospodářská a domácí zvířata v budovách a zabezpečte je dostatkem vody a krmiva.
- **Zavřete** okna a dveře a pokud možno je utěsněte.
- **Telefon použijte** jenom v nejnútnejších případech (Zdravotnická záchranná služba tel.: 155, Hasičský záchranný sbor tel.: 150, Policie ČR tel.: 158, Tísňová linka – tel.: 112).
- **Neopouštějte** zvolený úkryt, pokud prostřednictvím televize nebo rozhlasu nebo místních sdělovacích prostředků od orgánů krizového řízení nedostanete pokyny pro jinou činnost.

NA PRACOVIŠTI A VŠUDE JINDE MIMO DOMOV

Postupujte podle pokynů svých nadřízených nebo podle organizačních směrnic zaměstnavatele, pokud je má vaše pracoviště zpracováno. Ve zdravotnických, sociálních, kulturních, dopravních a jiných zařízeních dodržujte pokyny jejich personálu.

V případě, že vás vyhlášení varovného signálu zastihne na volném prostranství, je nevhodnější se neprodleně odebrat do nejbližší budovy alespoň k provizornímu ukrytí.

PÉČE O VAŠE RODINNÉ PŘÍSLUŠNÍKY

V případě, že vaše děti jsou doma bez dozoru, snažte se k nim co nejrychleji dopravit, případně o tom informujte složky integrovaného záchranného systému na číslech 112, 150 nebo 158.

Pokud se nacházíte v předškolních zařízeních nebo ve školách, nepokoušejte se je za každou cenu vyzvednout nebo s nimi nějakým způsobem navázat kontakt. Zbytečný pohyb na volném prostranství může být pro vaše děti i pro vás nezdravý. V předškolních zařízeních a ve školách bude o děti postaráno. Každé z těchto zařízení má vypracován podrobný postup činnosti k zabezpečení potřebné ochrany vašich dětí. Mají i dostatečnou zásobu tablet jodidu draselného.

PÉČE O ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ OBČANY

Vzpomeňte si, zda ve vaší blízkosti nežijí lidé, kteří pro stáří, nemoc, upoutání na lůžko, omezené zrakové anebo sluchové schopnosti a podobně, mohli vyhlášení signálu přeslechnout nebo v důsledku svých omezených možností na ně nedokážou patřičně reagovat. Upozorněte je na vzniklou situaci a pomozte jim provést vyhlášená ochranná opatření, popřípadě kontaktujte starostu vaší obce. Obdobným způsobem se postarejte o děti bez dozoru.

JAK SE CHOVAT PŘI NEZBYTNÉM OPUŠTĚNÍ ÚKRYTU

Pokud musíte z jakéhokoli důvodu opustit byt nebo budovu, v níž se ukrýváte, doporučujeme:

- Omezit dobu opuštění úkrytu na co nejkratší nezbytný čas.
- Chránit si dýchací cesty ochrannou rouškou, máte-li ji k dispozici, případně použít k ochraně dýchacích cest např. navlhčený kapesník, ručník, přeloženou gázu, toaletní papír apod.
- Chránit povrch těla, pokud je to možné, omyvatelnými prostředky:
  - pokrývkou hlavy, která kryje temeno hlavy, čelo, uši a krk;
  - pláštěm do deště nejlépe s kapucí;
  - gumovými holíčkami nebo návleky na obuv z plastových sáčků, uvázanými nad kotníky;
  - rukavicemi, popř. návleky z plastových sáčků, zavázanými minimálně nad zápěstím.
- Po návratu do budovy provést individuální dekontaminaci:
  - za dveřmi domu (na chodbě před vchodem do bytu) odložte použité ochranné prostředky a svrchní použité oblečení. Tyto věci vložte do předem připraveného plastového pytle, který těsně uzavřete;
  - podle možností se osprchujte nebo omyjte mýdlovou vodou, přičemž největší pozornost věnujete umytí rukou, obličeje, vlasů a vousů. Ústa, nos a oči si vypláchněte (borovou vodou, Ophtalem nebo alespoň obyčejnou vodou);
  - oblečte si čisté prádlo a šatstvo.

STRAVOVÁNÍ V OBDOBÍ UKRYTÍ

Konzumujte pouze chráněné potraviny (uzavřené v obalech, v lahvích, uložené v ledničkách, konzervy a podobně). Zásadně nekonzumujte potraviny, zejména zeleninu a ovoce, které se nacházely po vyhlášení radiační havárie mimo úkryt, ve volné přírodě nebo v nechráněném prostoru. Vodu z vodovodu pro veřejnou potřebu můžete používat bez obav. Bude kontrolována a v případě kontaminace bude její přítok včas uzavřen. Vodu z krytých studní můžete v případě nutnosti použít. Nepřipravujte si náhradní zásoby nekryté vody.

HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA

Hospodářským zvířatům zabraňte, pokud možno, v požívání nechráněného krmiva, zejména zelené píče a vody z povrchových zdrojů. Zvířata, je-li to možné, uzavřete a dejte jim zásobu vody a krmiva na 2 - 3 dny. Další zásobní krmivo a vodu zabezpečte před kontaminací překrytím plachtou nebo plastovou folií.

JÓDOVÁ PROFYLAXE

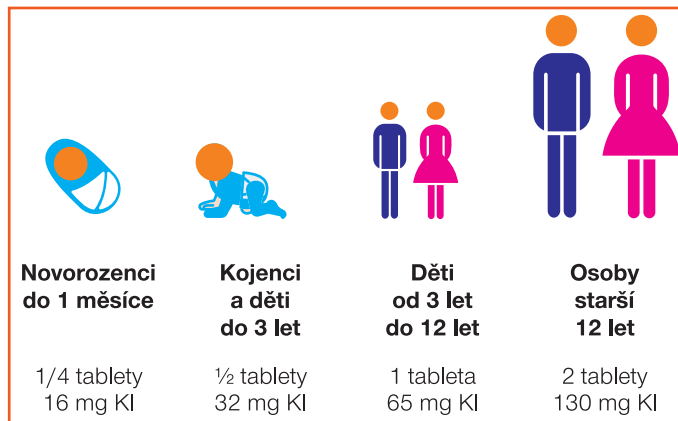
Požití jódových tablet provedte jednorázově po výzvě v hromadných sdělovacích prostředcích nebo po výzvě orgánů krizového řízení.

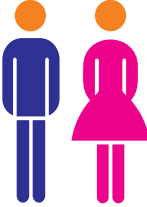
DÁVKOVÁNÍ

Předepsané dávkování je uvedeno na obrázku a je také uvedeno na balení preparátu.

Tablety jste dostali a jsou vám pravidelně obměňovány z důvodu uplynutí doby jejich použitelnosti vašim obecním úřadem. Tablety jodidu draselného si mohou i ostatní občané zakoupit v lékárnách po celé České republice.

Tablety jodidu draselného je třeba užít neprodleně po vyhlášení doporučení pro jejich požití. Zpoždění v požití má za následek snížení ochranných účinků. Jodid draselný nemá běžně vedlejší účinky. Jódová

 Novorozenci do 1 měsíce	 Kojenci a děti do 3 let	 Děti od 3 let do 12 let	 Osoby starší 12 let
1/4 tablety 16 mg KI	1/2 tablety 32 mg KI	1 tableta 65 mg KI	2 tablety 130 mg KI

profylaxe požitím tablet jodidu draselného se proto provádí u všech osob, včetně dětí, těhotných a kojících matek vyjma těch, které jsou vůči podávanému preparátu přecitlivělé.

Osoby s prokázanou přecitlivělostí na jódové preparáty či s poruchou štítné žlázy (zejména po 40. - 45. roce věku) by se měly už nyní poradit při nejbližší návštěvě lékaře, jak postupovat v případě vyhlášení opatření jódové profylaxe.

Pokud z nějakých důvodů nemáte tablety k dispozici v budově, ve které se v daném okamžiku nacházíte, nevycházejte pro ně ven.

Úkrytí je z hlediska vaší ochrany důležitějším opatřením.

Upozornění k jódové profylaxi:

- Nepožívejte tablety jodidu draselného zbytečně nebo ve větším množství než je stanoveno. Svému zdraví tím nijak neprospějete.

Bude-li to situace vyžadovat, budete prostřednictvím sdělovacích prostředků nebo orgánů krizového řízení vyzváni k požití další dávky v průběhu 24 - 48 hodin, popřípadě vám budou dodány dávky jodidu draselného na další dny.

- U novorozenců (do 1 měsíce) se další dávky jodidu draselného nepodávají, u těhotných žen a kojících matek se podávají nejvýše 2 dávky.
- V domácnosti uchovávejte tablety na chladném tmavém místě nepřístupném pro malé děti.

EVAKUACE

Evakuace obyvatelstva je mezním, ale současně neúčinnějším opatřením k zajištění jeho ochrany. K jejímu provedení je připraven příslušnými orgány krizového řízení kraje plán evakuace, podle kterého je obyvatelstvo evakuováno přes předem stanovená přijímací střediska do míst nouzového ubytování.

Všichni obyvatelé z jedné obce budou evakuováni přes stejné přijímací středisko, členové rodiny pak budou ubytováni ve stejném místě nouzového ubytování.

Evakuační trasy jsou voleny tak, aby doprava po komunikaci byla plynulá, nedocházelo ke komplikacím a vedla přes místa dekontaminace. Evakuaci nařizuje orgán krizového řízení na základě doporučení Státního úřadu pro jadernou bezpečnost vycházejícího z analýzy výsledků monitorování radiační situace a meteorologické situace. Pokyny k přípravě a zahájení evakuace budou vysílány rozhlasem, televizí a místními sdělovacími prostředky nebo jinými v místě dostupnými prostředky.

PŘÍPRAVA K EVAKUACI

Je vhodné mít předem připravený seznam věcí, které budete v případě evakuace brát s sebou. Evakuační zavazadlo by mělo

obsahovat zejména:

- osobní doklady (občanský průkaz, cestovní pas, rodný list, řidičský průkaz, kartu zdravotní pojišťovny, včetně dokladů rodinných příslušníků);
- léky a zdravotnické pomůcky (osobní léky, obvazy a další vybavení běžné lékárníčky) a dioptrické brýle;
- cennosti (peníze, šperky, vkladní knížky, cenné papíry, pojistné smlouvy, platební karty);
- sezónní oblečení (náhradní oděv, obuv, prádlo, pláštěnku);
- toaletní a hygienické potřeby,
- přenosné rádio s rezervními bateriemi;
- mobilní telefon s nabíječkou;
- kapesní svítilnu a náhradní baterie;
- spací pytel nebo přikrývku, karimatku nebo nafukovací lehátko;
- potřeby pro šití, kapesní nůž.

V přijímacím středisku bude provedeno:

- vedení evidence evakuovaných obyvatel;
- přidělení místa nouzového ubytování včetně mapy s trasou do příjmové obce, kde se místo nouzového ubytování nachází;
- zajištění ubytování pro osoby, které nemohou být ubytovány v místech nouzového ubytování;
- zajištění péče po dobu než bude možné zajistit ubytování.

V místech nouzového ubytování pro vás bude zajištěno:

- ubytování;
- stravování včetně pitné vody;
- lékařská pomoc;
- sociální zabezpečení.

VÝZVA K PROVEDENÍ EVAKUACE

Jste-li vyzváni k provedení evakuace, řiďte se následujícími pokyny:

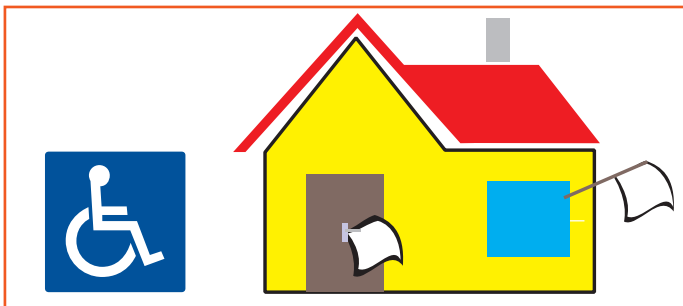
- Místo vašeho přijímacího střediska si vyhledejte v tabulce na konci této příručky a zaznamenejte si ho do formuláře „A“ této příručky.
- Zaznamenejte si do mapky uvedené v této příručce doporučenou trasu evakuace, která vám bude orgány krizového řízení sdělena spolu s výzvou k provedení evakuace.
- Na evakuačních trasách vedoucích z uzavřeného prostoru regulují pohyb osob a vozidel pohyblivé hlídky Policie ČR. Udržují průjezdné evakuační trasy z uzavřeného prostoru do místa dekontaminace.

Hlavní evakuační trasy přes místa dekontaminace (MD) do přijímacích středisek (PS):

1. Dukovany - Mohelno - Březník - Kralice n/Osl. - Jinošov - Jasenice - Tasov
2. Rapotice - Kralice n/Osl. - Náměšť n/Osl. - Vladislav - Třebíč
3. Náměšť n/Osl. - Jinošov - Velká Bíteš
4. Dalešice - Střepešín - Koněšín - Smrk - Budišov
5. Hrotovice - Zárubice - Lipník - Klučov - Střítež - Třebíč
6. Rouchovany - Přešovice - Radkovice u Hr. - Myslibořice - Jaroměřice n/Rok. - Moravské Budějovice
7. Slavětice - Kramolín - Hartvíkovice - Koněšín
8. Mohelno - Kladeruby - Sedlec - Včenice
9. Střepešín - Valeč - Odunec - Račice - Myslibořice

10. Tavíkovice - Újezd - Slatina - Střelice - Jevišovice - Boskovštejn - Pavlice
11. Horní Kounice - Medlice - Višňové - Horní Dunajovice - Želetice - Vítovice - Prosiměřice - Stošíkovice na Louce
12. Džbánice - Trstěnice - Hostěradice - Miroslav - Olbramovice - Branišovice
13. Rešice - Tulešice - Vémyslice - Dobelice - Olbramovice - Branišovice
14. Horní Dubňany - Dolní Dubňany - Dobřínsko - Moravský Krumlov - Olbramovice - Branišovice
15. Ketkovice - Rapotice - Stanoviště - Velká Bíteš
16. Zbýšov - Zastávka - Zbraslav - Velká Bíteš
17. Oslavany - Ivančice - Moravské Bránice - Dolní Kounice
18. Neslovice - Hlína - Moravské Bránice - Dolní Kounice

- Neprovádějte evakuaci, pokud vás k tomu nevyzvaly orgány krizového řízení, zbytečně byste tím komplikovali situaci, provádění ochranných opatření a zejména ohrozili své vlastní zdraví, i zdraví jiných osob/vašich rodinných příslušníků.
- Řiďte se pokyny orgánů místní samosprávy a složek integrovaného záchranného systému (Policie ČR, Hasičského záchranného sboru ČR, Armády ČR a Městské policie).
- Vzpomeňte si, zda ve vašem bezprostředním sousedství nežijí lidé, kteří by v důsledku stáří, upoutání na lůžko, zhoršeného sluchu či zdravotního stavu mohli přeslechnout výzvu k evakuaci. Pomozte těmto lidem, pokud to potřebují.
- Obdobně se postarejte o děti bez dozoru.

EVAKUACE ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH OBČANŮ

Pokud jste zdravotně postiženi nebo fyzicky omezeni a nemůžete provést všechna opatření spojená s vaší evakuací, požádejte o pomoc starostu vaší obce, v případě nutnosti požádejte telefonicky o pomoc složky integrovaného záchranného systému na čísle 112, 150, 155 nebo 158.

Nehledě na tato uvedená opatření, budete-li při vyhlášení evakuace potřebovat pomoc, vyvěste z okna nebo uvažte na kliku vstupních dveří do domu dostatečně velký kus bílé tkaniny, například prostěradlo.

K organizaci této pomoci velmi přispěje, vyplníte-li a odevzdáte již teď na obecním úřadě formulář „B“ - zpráva pro obecní úřad, který je v příloze této příručky.

ZABEZPEČENÍ VAŠICH OBYDLÍ PŘED EVAKUACÍ

Před odchodem ze svého bytu proveďte následující opatření:

- Vypněte a odpojte všechny elektrické spotřebiče s výjimkou ledničky a mrazáku. Pozor - hlavní elektrický jistič nevypínejte!
- Uložte potraviny, které podléhají zkáze, do ledniček a mrazáků nebo je vyhodte.
- Uhaste (vypněte) všechna zařízení pracující na principu spalování.

- Uzavřete hlavní uzávěry vody a plynu, uzavřete komínové klapky.
- Odpojte anténní svody od přijímačů.
- Zkontrolujte uzavření oken a zamkněte dveře.

Pokud máte hospodářská nebo domácí zvířata:

- Uzavřete je v budovách.
- Dejte jim zásobu krmiva a vody na 2-3 dny.
- Vyplňte formulář „C“ - označení opuštěného domu pro péči o zvířata a umístěte jej na viditelném místě na dveře domu.
- Zabezpečte vstupy do prostor, v nichž jsou zvířata tak, aby zůstaly přístupné.
- Ihned po evakuaci informujte Státní veterinární správu o všech domácích a hospodářských zvířatech zanechaných v evakuované oblasti na telefonní linku, která bude zveřejněna v médiích.
- Během vaší nepřítomnosti ochrání váš majetek Policie ČR a příslušníci Armády ČR. Nepovolaným osobám je pobyt v evakuovaném prostoru zakázán.

ZPŮSOBY EVAKUACE

1. Evakuace přistavenými dopravními prostředky

K provedení hromadné evakuace budou do jednotlivých obcí přistaveny autobusy, které vás dopraví do přijímacích středisek a následně do místa nouzového ubytování. S konkrétními místy přistavení vás seznámí váš obecní úřad. Jsou volena tak, aby váš pobyt na volném prostoru po opuštění úkrytu a při přemístění k autobusu byl co nejkratší a budou viditelně označena.

Způsob nasedání do autobusu bude upřesněn místně dostupnými sdělovacími prostředky.

Po výzvě k nasednutí dodržujte tyto zásady:

- Použijte k přesunu do evakuačního autobusu doporučených ochranných prostředků, které jsou uvedeny v části „Jak se chovat při nezbytném opuštění úkrytu“.

- Vezměte evakuační zavazadla.
- Uzamkněte byt nebo dům.
- Odeberte se nejkratší cestou k přistavenému autobusu.
- Před vstupem do autobusu odložte prostředky na ochranu povrchu těla do připraveného plastového pytle před autobusem. Prostředky na ochranu dýchacích cest neodkládejte, pokud k tomu nebudete vyzváni.
- Po celou dobu zachovávejte klid, chovejte se ukázněně a řiďte se důsledně pokyny orgánů krizového řízení.

Nemusíte mít obavy, že zůstanete v ohroženém prostoru. Orgány místní samosprávy a složky integrovaného záchranného systému budou kontrolovat, zda ohrožené území opustili všichni obyvatelé.

2. Evakuace vlastními dopravními prostředky = samoevakuace

Po vydání pokynu k provedení evakuace můžete k opuštění ohroženého prostoru použít i vlastního uzavřeného vozidla podle dále uvedených zásad.

Při použití vlastního vozidla vám doporučujeme, aby vozidlo splňovalo následující kritéria:

- Je garážováno nebo zaparkováno v blízkosti místa vašeho úkrytí.
- Je v dobrém technickém stavu.
- V nádrži má dostatečnou zásobu pohonných hmot na předpokládanou trasu jízdy.

Dále vám doporučujeme:

- Znát určenou trasu do místa přijímacího střediska.
- Pokud je vaše vozidlo zaparkováno mimo vaše obydlí, chraňte si cestou k vozidlu dýchací cesty a povrch těla prostředky uvedenými v části „Jak se chovat při nezbytném opuštění úkrytu“. Před nasednutím do auta odložte prostředky ochrany povrchu těla do plastového pytle, který ponechte na místě. Prostředky na ochranu dýchacích cest neodkládejte.

- Pokud máte ve vozidle autorádio, sledujte vysílání na stanicích Český rozhlas Radiožurnál (FM 90,7 MHz region Jihlava, 95,1 MHz region Brno nebo 101,2 MHz region Znojmo). Při jízdě do místa dekontaminace mějte zavřená okna, nevětrejte, nepoužívejte klimatizační ani topné zařízení vozidla.
- Pokud budete vyzváni k průjezdu místem dekontaminace osob a techniky, této výzvy uposlechněte a dekontaminaci zde proveďte.
- Pokud nebude dekontaminace provedena na tomto místě, snažte se zajistit umytí vozidla v místě ubytování. Po dosažení místa ubytování se osprchujte (omýjte se vodou a mýdlem), převlečte se do náhradního oděvu a použitý oděv uložte do plastového pytle. Při neprovedení těchto činností můžete ohrozit nejen sebe a posádku vozidla, ale i ostatní obyvatelstvo, rozšířením kontaminace mimo zasažené území.
- Nikdy neprovádějte samevakuaci v období vyhlášení ukrytí.

Můžete-li si zabezpečit vlastní ubytování, využijte této možnosti. V každém případě vás žádáme: informujte o svém příjezdu obecní úřad obce v místě vašeho vlastního ubytování. I v případě evakuace do místa vlastního ubytování musíte dodržet stanovenou evakuační trasu v zóně havarijního plánování.

ZÁSADY POUŽÍVÁNÍ TELEFONŮ

Telefonní linky by měly být vyhrazeny pro zabezpečení spojení zasahujících složek integrovaného záchranného systému a orgánů krizového řízení. V případě vyhlášení varovného signálu proto zbytečně nepoužívejte telefon. Mohlo by dojít k přetížení pevné i mobilní telefonní sítě a jejímu následnému výpadku, což by ztížilo spojení pro potřeby řešení radiální havárie a provedení neodkladných opatření na vaši ochranu.

Použijte telefon pouze v nutných případech hlášení událostí Policii ČR – tel.: 158, Hasičskému záchrannému sboru ČR – tel.: 150, Zdravotnické záchranné službě – tel.: 155, Tísňové volání – tel.: 112.

Všechny důležité informace obdržíte prostřednictvím rozhlasových nebo televizních relací, místními rozhlasly nebo jinými místně dostupnými prostředky.

PŘEHLED PŘIJÍMACÍCH STŘEDISEK

OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

Obce v 5 km pásmu v okolí JE Dukovany

Evakuovaná obec	Evakuační a přijímací středisko
Horní Dubňany	Brno, Králova 45
Rešice	Brno, Kounicova 50

Obce v 10 km pásmu v okolí JE Dukovany

Evakuovaná obec	Evakuační a přijímací středisko
Biskoupky	Brno, Mánesova 12c
Čermákovice	Brno, nám. Míru 4
Dobřínsko	Brno, J. Babáka 3/5
Dolní Dubňany	Brno, Kohoutova 3-11
Džbánice	Brno, Klácelova 2
Horní Kounice	Brno, Sladkého 13
Jamolice	Brno, Kounicova 46
Medlice	Brno, Tvrděho 7
Přeskače	Brno, Mánesova 12
Senorady	Brno, Vinařská 5
Tavíkovice	Brno, Purkyňova 93
Tulešice	Brno, bří Žůrků 5
Újezd	Brno, Lomená 48
Vémyslice	Brno, Kolejní 2

PŘEHLED PŘIJÍMACÍCH STŘEDISEK

OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

Obce v 10 - 20 km pásmu v okolí JE Dukovany

Evakuovaná obec	Evakuační a přijímací středisko
Babice u Rosic	Bílovice n. S.
Běhařovice	Velké Pavlovice
Bohutice	Pohořelice
Bojanovice	Olbramkostel
Boskovštejn	Šanov
Černín	Šatov
Čučice	Hrušovany u Brna
Dobelice	Rajhradice
Hluboké Mašůvky	Bítov
Horní Dunajovice	Lančov
Hostěradice	Dolní Dunajovice
Hostim	Pasohlávky
Ivančice	Brno
Jevišovice	Mikulov
Jezeřany - Maršovice	Klobouky
Jiřice u M. Budějovic	Starý Petřín
Kadov	Těšany
Ketkovice	Lomnice
Kratochvilka	Drásov

PŘEHLED PŘIJÍMACÍCH STŘEDISEK

OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

Obce v 10 - 20 km pásmu v okolí JE Dukovany

Evakuovaná obec	Evakuační a přijímací středisko
Křepice	Oslnovice
Kyjovice	Hnanice
Lesonice	Troubsko
Lukovany	Újezd u Brna
Mikulovice	Štítary
Mirotslav	Hustopeče
Mirotslavské Knínice	Šitbořice
Moravský Krumlov	Břeclav
Morašice	Břeží
Našiměřice	Žabčice
Neslovice	Šlapanice
Němčičky	Horní Břečkov
Nová Ves	Sokolnice
Olbramovice	Čejč
Oslavany	Hodonín
Petrovice	Ořechov
Plaveč	Vlasatice
Prosiměřice	Drnholec
Příbram	Boskovice
Rosice	Bzenec
Rozkoš	Šumná

PŘEHLED PŘIJÍMACÍCH STŘEDISEK

OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

Obce v 10 - 20 km pásmu v okolí JE Dukovany

Evakuovaná obec	Evakuační a přijímací středisko
Rudlice	Uherčice
Rybníky	Želešice
Skalice	Jedovnice
Slatina	Hevlín
Stanoviště	Mokrá-Horákov
Střelice	Vrbovec
Tetčice	Tišnov
Trstěnice	Slavkov u Brna
Tvoříhráz	Adamov
Újezd u Rosic	Ochoz u Brna
Vedrovice Velké	Bílovice
Vevčice	Velký Karlov
Višňové	Žarošice
Vítonice	Sedlec
Výrovice	Břežany
Vysoké Popovice	Pozořice
Zakřany	Židlochovice
Zastávka	Vyškov
Zbraslav	Kuřim
Zbýšov	Kyjov
Želetice	Rousínov
Žerotice	Měnín

PŘEHLED PŘIJÍMACÍCH STŘEDISEK

OBCE KRAJE VYSOČINA

Obce v 5 km zóně v okolí JE Dukovany

Evakuovaná obec	Evakuační a přijímací středisko
Dukovany	Třebíč
Mohelno	Třebíč
Rouhovany	Mor. Budějovice
Slavětice	Mor. Budějovice
Šemíkovice	Mor. Budějovice

Obce v 5 - 10 km zóně v okolí JE Dukovany

Evakuovaná obec	Evakuační a přijímací středisko
Bačice	Třebíč
Březník	Velká Bíteš
Dalešice	Třebíč
Hrotovice	Třebíč
Kladeruby	Velká Bíteš
Kramolín	Třebíč
Křhov	Třebíč
Kuroslepy	Velká Bíteš
Lhánice	Třebíč
Litovany	Mor. Budějovice
Popůvky	Třebíč

PŘEHLED PŘIJÍMACÍCH STŘEDISEK

OBCE KRAJE VYSOČINA

Obce v 5 - 10 km zóně v okolí JE Dukovany

Evakuovaná obec	Evakuační a přijímací středisko
Přešovice	Mor. Budějovice
Račice	Třebíč
Sedlec	Třebíč
Stropešín	Třebíč

Obce v 10 - 20 km zóně v okolí JE Dukovany

Evakuovaná obec	Evakuační a přijímací středisko
Biskupice	Domamil
Blatnice	Police
Boňov	Menhartice
Častotice	Kojetice
Čiměř	Okříšky
Dol. Vilémovice	Předín
Hartvíkovice	Stařeč
Hluboké	Pavlov u V. Meziříčí
Horní Lhotice	Vidonín
Chroustov	Kouty
Jaroměřice n. Rok.	Jemnice
Jasenice	Bory
Jedov	Str. Zhoř
Jinošov	Strážek
Klučov	Martínkov

PŘEHLED PŘIJÍMACÍCH STŘEDISEK

OBCE KRAJE VYSOČINA

Obce v 10 - 20 km zóně v okolí JE Dukovany

Evakuovaná obec	Evakuační a přijímací středisko
Koněšín	Petrovice
Kozlany	Bransouze
Kralice n. Osl.	Křížanov
Krokočín	Heřmanov
Lesní Jakubov	Kundratice
Lipník	Budkov
Myslibořice	Želetava
Naloučany	Netín
Náměšť n. Osl.	Žďár n. Sáz.
Ocmanice	Bohdalov
Odunec	Čáslavice
Ohrazenice	Mladoňovice
Okarec	Římov
Okrašovice	Čechtín
Ostašov	Radotice
Otradice	Nová Ves
Petrůvky	Jiratice
Plešice	Kouty
Pozdátín	Chlístov
Pozdátky	Čechtín
Příložany	Kostníky
Příštpo	Slavíkovice

PŘEHLED PŘIJÍMACÍCH STŘEDISEK

OBCE KRAJE VYSOČINA

Obce v 10 - 20 km zóně v okolí JE Dukovany

Evakuovaná obec	Evakuační a přijímací středisko
Pucov	Osová Bitýška
Pyšel	Rokytnice n. Rok.
Radkovic u Hrotovic	Lesonice
Rapotice	Měřín
Ratibořice	Třebelovice
Slavičky	Čechtín
Smrk	Heraldice
Střížov	Okříšky
Studenec	Přibyslavice
Sudice	Radostín n. Osl.
Štěpánovice	Oponešice
Třebenice	Kouty
Třesov	Čechočovice
Valeč	Opatov
Vaneč	Rokytnice n. Rok.
Vícenice	Moravec
Vladislav	Okříšky
Zahrádka	Kojetice
Zárubice	Lhotice u Jemnice
Zňátky	Pikarec

POZNÁMKY:

- Zpracoval: Útvar havarijní připravenosti ČEZ, a. s. a Útvar komunikace EDU ČEZ, a. s.
- Obsah byl projednán s: SÚJB, Krajským úřadem Jihomoravského kraje, Krajským úřadem Kraje Vysočina, HZS Jihomoravského kraje, HZS Kraje Vysočina ● Obrázky: Domov bez zámku, Náměšť nad Oslavou.
- Grafický návrh: Petr Večeřa ● Tisk: BOOM TISK, spol. s r. o.